

MỘT SỐ CHÍNH SÁCH VỀ PHÁT TRIỂN DƯỢC LIỆU

Anh Phương

Việt Nam có nguồn dược liệu phong phú và đa dạng, không ít loài quý, rất đặc thù. Với ưu thế có nhiều tiểu vùng khí hậu, đồng thời có bờ biển trên 3000 km, nước ta có các nguồn khoáng vật, thực vật và động vật, kể cả các vi sinh vật chứa các hoạt chất sinh học hết sức phong phú. Đó là điều kiện thiên nhiên hết sức thuận lợi để phát triển lĩnh vực sản xuất các loại thuốc chữa bệnh và cũng là nguyên liệu đầu vào của các ngành công nghiệp khác. Chính vì vậy, Đảng và Nhà nước vô cùng quan tâm đến lĩnh vực phát triển dược liệu và đã xác định tầm quan trọng của dược liệu trong việc chăm lo, nâng cao sức khỏe nhân dân.

Luật dược số 105/2016/QH13 ngày 06/4/2016 ban hành, trong đó đã quy định những chính sách của nhà nước về quản lý, phát triển dược liệu và định hướng quy hoạch phát triển sản xuất dược liệu thuốc dược liệu, thuốc cổ truyền, quy hoạch phát triển nguồn dược liệu làm thuốc và vùng nuôi trồng dược liệu: Định hướng sản xuất, bào chế dược liệu quy mô công nghiệp.

Thủ tướng Chính Phủ Nguyễn Xuân Phúc chủ trì Hội nghị toàn quốc của Chính phủ về phát triển dược liệu (sưu tầm từ Internet)

Ngoài ra, Đảng, Chính phủ và các Bộ ban ngành cũng ban hành rất nhiều các Chỉ thị, văn bản quy phạm pháp luật cũng như các Quyết định để phát triển dược liệu, bao gồm:

- Nghị định số 54/2017/NĐ-CP ngày 08/05/2017 của Chính phủ quy định chi tiết một số điều và biện pháp thi hành Luật dược.

- Nghị định 155/2018/NĐ-CP ngày 12/11/2018 của Chính phủ sửa đổi bổ sung một số quy định liên quan đến điều kiện đầu tư kinh doanh thuộc phạm vi quản lý Nhà nước của Bộ Y tế

Nghị định 160/2013/NĐ-CP ngày 12 tháng 11 năm 2013 về tiêu chí xác định loài và chế độ quản lý loài thuộc Danh mục loài nguy cấp, quý, hiếm được ưu tiên bảo vệ;

- Nghị định số 65/2017/NĐ-CP ngày 19/5/2017 của Chính phủ về chính sách đặc thù về giống, vốn và công nghệ trong phát triển nuôi trồng và khai thác dược liệu.

- Nghị định số 57/2018/NĐ-CP của Chính phủ về cơ chế, chính sách khuyến khích doanh nghiệp đầu tư vào nông nghiệp, nông thôn. trong đó có hỗ trợ trồng cây dược liệu.

Nghị định 06/2019/NĐ-CP Nghị định về quản lý thực vật rừng, động vật rừng nguy cấp, quý, hiếm và thực thi Công ước về buôn bán quốc tế các loài động vật, thực vật hoang dã nguy cấp.

- Nghị định số 98/2018/NĐ-CP ngày 5/7/2018 của Chính phủ đã ban hành về chính sách khuyến khích phát triển hợp tác, liên kết trong sản xuất và tiêu thụ sản phẩm nông nghiệp.

- Chỉ thị số 24-CT/TW ngày 4/7/2008 của Ban Bí thư Trung ương Đảng về phát triển nền Đông Y Việt Nam và nền Đông Y Việt Nam trong tình hình mới

- Quyết định số 1976/QĐ-TTg ngày 31/10/2013 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt quy hoạch tổng thể phát triển dược liệu đến năm 2020 và định hướng đến năm 2030.

- Quyết định 68/QĐ-TTg ngày 10/01/2014 của Thủ tướng Chính phủ về việc phê duyệt chiến lược quốc gia phát triển ngành dược Việt Nam giai đoạn 2020 và tầm nhìn đến 2030.

- Quyết định số 61/2007/QĐ-TTg ngày 07/05/2007 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Chương trình nghiên cứu khoa học công nghệ trọng điểm quốc gia phát triển công nghiệp hóa dược đến năm 2020.

- Quyết định số 2166/QĐ-TTg ngày 30/11/2010 của Thủ tướng Chính phủ về việc ban hành Kế hoạch hành động của Chính phủ về phát triển Y, Dược cổ truyền Việt Nam đến năm 2020.

- Thông tư số 19/2019/TT-BYT của Bộ trưởng Bộ Y tế về việc quy định thực hành tốt nuôi trồng, thu hái dược liệu và các nguyên tắc tiêu chuẩn khai thác dược liệu tự nhiên.

- Quyết định 3657/QĐ-BYT ngày 20/8/2019 của Bộ trưởng Bộ Y tế về việc ban hành danh mục 100 dược liệu có giá trị về kinh tế, y tế cao để tập trung phát triển giai đoạn 2020 - 2030.

Hội nghị phổ biến Văn bản quy phạm pháp luật lĩnh vực YDCT

Chính vì vậy, trong thời gian tới, việc xây dựng và hoàn thiện các cơ chế chính sách sẽ là đòn bẩy nhằm tạo bước đột phá để đẩy mạnh dược liệu trong nước, tiến tới xuất khẩu dược liệu và các sản phẩm từ dược liệu, từng bước đi lên một cách vững chắc đúng với vị trí và tầm quan trọng của nó trong chăm sóc sức khỏe nói riêng và nền kinh tế nước ta nói chung. Trên cơ sở các chính sách về phát triển dược liệu kể trên, nhiều hoạt động được triển khai áp dụng tại các địa phương, đặc biệt là tại các địa phương có tiềm năng khai thác và phát triển dược liệu như Yên Bái, Hòa Bình,...

Việc triển khai thu thập thông tin về các vùng phát triển dược liệu, các cây thuốc nam bản địa cũng như các bài thuốc có hiệu quả là một trong những

công tác cần được chú trọng trong lĩnh vực y, dược cổ truyền. Hiện nay, việc áp dụng các ứng dụng khoa học công nghệ trong việc tổng hợp, thu thập, công bố và chia sẻ thông tin về dược liệu cũng như các tri thức của người dân trong việc nuôi trồng và sử dụng thuốc nam đang từng bước được nghiên cứu, đánh giá và triển khai. Nhờ có những diễn đàn trao đổi về các nội dung này, người dân cũng như doanh nghiệp có thể kết nối cung cầu và phát triển nuôi trồng dược liệu ổn định, tạo đầu ra cho sản phẩm mang ý nghĩa cho cộng đồng.

Một trong những địa phương triển khai tích cực việc nuôi trồng, khai thác và tạo ra các sản phẩm giá trị theo chuỗi phát triển dược liệu là tỉnh Yên Bái. Các tổ chức xã hội được các cơ quan chức năng ở địa phương và các tổ chức phát triển quốc tế ghi nhận việc phát triển dược liệu theo chuỗi giá trị đã từng bước tạo nên các sản phẩm có chất lượng đến người sử dụng, đồng thời tạo cầu nối giữa người dân và doanh nghiệp, chính quyền địa phương, góp phần xóa đói giảm nghèo.